Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.466/939

Nr. 290 Sâmbătă 25 Octombrie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE
ÎN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

LA O RĂSCRUCE DE DRUMURI

Basarabia şi teritoriile de dincolo de Nistru liberate şi smulse pentru totdeauna tiraniei şi robiei bolşevice au, bine înţeles, nevoie de personal funcţionăresc de toate categoriile. Pentru buna lor cârmuire, pentru a li se da putinţa de a propăşi şi de a li scoase din starea mai mult decât jalnică, în care le adusese regimul bolşevic, au nevoie de personal administrativ, judecătoresc, financiar, tot aşa cum au nevoie de preoţi, de învăţători etc. In toate direcţiile este doar de săvârşit o operă ce reclamă sforţări mari, jertfe mari şi o muncă din cele mai incordate.

Se deschid, prin urmare, tineretului multe posibilităţi de a ocupa slujbe şi demnităţi.

Insă, tot atât de mari sunt pentru tineret şi posibilităţile de a-şi întrebuinţa energia şi cunoştinţele şi de a fi, prin aceasta, folositori lor înşile şi ţării în alt domeniu şi anume în domeniul economic.

Românizarea reală şi integrală a vieţii economice a ieşit din stadiul unui deziderat şi s'a impus astăzi ca o necesitate de prim ordin. Doar s'a făcut pe deplin dovada, că românii nu pot fi cu adevărat stăpâni acasă la ei, câtă vreme nu au în mâinile lor toate frânele vieţii şi activităţii economice.

Acest adevăr, asupra căruia atâta amar de vreme se ţinuseră ochii închişi, s'a impus acum atât în cercurile conducătoare, cât şi în massa opiniei publice. De altfel, vedem, cu un sentiment de îndreptăţită mulţumire, că se şi aplică pe teren.

In Basarabia şi în Transnistria însă, terenul este aproape virgin pentru românizarea vieţii economice, aşa că împrejurările sunt cum nu se poate mai prielnice pentru ca tineretul nostru să-şi afirme calităţile de creaţie şi construcţie şi să dea o nouă desmintire legendei pusă în circulaţie de răuvoitori, cum că românul n'ar avea aptitudini pentru îndeletniciri cu caracter economic. Astăzi, tinerilor care vor să se consacre unei cariere comerciale în Basarabia sau dincolo de Nistru, li se acordă sprijin şi li se fac înlesniri importante de către guvern şi autorităţile locale. Ţinem să precizăm că întinzând limita de vârstă a tinereţii, prin termenul „tineri" înţelegem pe toţi câţi în războiul actual şi-au făcut şi continuă să-şi facă datoria către neam şi ţară.

Precum ni s'a adus la cunoştinţă, multora din acestora li s'a dat putinţa să aleagă între o slujbă la stat şi o întreprindere comercială, în care să-şi valorifice aptitudinile şi să-şi asigure o viaţă independentă, contribuind totodată la întărirea păturii burgheze, de care se simţe o nevoie atât de imperioasă. Am aflat cu plăcere, că au fost destui care, renunţând la siguranţa ce-ţi procură o slujbă, au optat pentru întreprinderea comercială ce li se oferea.

Pe aceştia din urmă îi felicităm şi dorim ca exemplul lor să fie urmat de cât mai mulţi. Scriind acestea, nu înţelegem să micşorăm întru câtva rolul şi importanţa personalului funcţionăresc. Şi funcţionarii răspund unei necesităţi sociale şi naţionale, a cărei evidenţă n'are nevoie de a fi dovedită.

Ţinem numai să arătăm că o societate nu este bine închegată şi o naţiune nu este aşezată pe baze solide, decât atunci când fiecare din straturile ei constitutive posedă tăria necesară şi întruneşte condiţiunile de viaţă spornică. La noi însă, tocmai stratul social de mijloc a fost cel mai slab şi mai anemic. Slăbiciunea acestui strat atrage în mod fatal slăbiciunea întregului organism social. De aceea, un interes naţional de primul ordin impune întărirea lui.

Tot de aceea, ne luăm voia de a sfătui şi îndemna pe tinerii, care au de ales între o slujbă şi o carieră comercială, să se pronunţe pentru aceasta din urmă. Pe de o parte, vor avea putinţa ca prin muncă dârză şi cinstită să-şi creieze o bună situaţie materială, situaţie la care nu pot ajunge ca slujbaşi, iar, de pe altă parte, vor contribui în mare măsură la întărirea păturii sociale de mijloc şi — prin aceasta — la întărirea neamului şi la consolidarea temeliilor ţării.

Aceşti tineri se găsesc astăzi la o răscruce de drumuri. Să păşească cu toată hotărîrea şi cu tot entuziasmul caracteristic vârstei lor pe drumul la capătul căruia îi aşteaptă bunăstarea proprie şi marea satisfacţie de a-şi fi servit neamul şi ţara.

RĂSPUNS COMUNICĂRII RADIOFONICE BUDAPESTA

Postul Budapesta în ziua de 21 Octombrie, la ora 21.40, a comunicat că Odesa a fost ocupată fără lupte.

Comunicatele Mareşalului Antonescu asupra Războiului nostru sfânt şi bravilor morţi căzuţi în luptă, ca şi cinstirea Oastei noastre din partea Conducătorilor de popoare cari ne respectă lupta şi jertfa este singurul răspuns pe care avem să-l dăm acelora cari cred că luptele se câştigă prin vorbe şi târguri.

Bisericile ortodoxe din Gheorghieni şi Miercurea Ciucului transformate în hambare de cereale

Bisericile ortodoxe din Gheorghieni şi Miercurea Ciucului au fost transformate de autorităţile ungureşti în hambare de cereale, pentru cooperativele maghiare.

Situaţia pe teatrul de război oriental

Bătălia din jurul Moscovei a intrat în faza decisivă

de R. SEIŞANU

In regiunea Moscovei situaţia armatelor sovietice din fostul grup al mareşalului Timocenko, a devenit critică în urma străpungerii în mai multe puncte a liniilor exterioare de apărare a capitalei U.R.S.S. şi a înaintării coloanelor germane dinspre vest şi sud-vest.

Străpungerea liniilor exterioare de apărare a Moscovei s'a efectuat pe un front larg între fluviul Volga şi râurile Moscova şi Oka. Comunicatul marelui cartier general german anunţă, că în mai multe puncte avantgărzile germane s'au apropiate de Moscova până la o distanţă de 60 km.

Sub presiunea din ce în ce mai puternică a forţelor germane, trupele sovietice n'au mai putut să se menţină, nici pe poziţiile considerate de comandamentul lor, că le pot asigura o rezistenţă prelungită.

Localitatea Borodino e celebră prin bătălia ce s'a dat în împrejurimile ei în ziua de 7 Septembrie 1812, între armata lui Napoleon I şi cea rusă, care a deschis drumul spre Moscova celei dintâi. Atunci însă armatele ruseşti s'au retras aproape intacte în regiunile dela răsărit de Moscova, contând pe aliaţii lor: spaţiul imens, „generalul Iarnă" şi lipsa mijloacelor de aprovizionare a „marei armate" comandată de Napoleon I; pe când astăzi, în faza decisivă a războiului oriental, armatele sovietice de elită în urma pierderilor grele ce le-au avut în bătăliile de încercuire şi de nimicire dela Minsk, Bielystok, Smolensk, Uman, Kiew, Platoul Valdai, dintre Nipru şi Marea de Azov, sunt slăbite şi dezarticulate; iar grupul de armate din sectorul central, comandat până eri de mareşalul Timocenko, care a fost considerat de comandamentul sovietic, coloana vertebrală a întregului dispozitiv defensiv, cu toate că i s'a pus la dispoziţie în ultimul timp cele mai bune rezerve disponibile spre a apăra Moscova, nu mai este capabilă să-şi îndeplinească misiunea ce i s'a încredinţat, — căci capacitatea sa combativă este mult redusă după ce au fost nimicite forţele sale de elită în dubla bătălie de încercuire dela Wjasma-Briansk. Bătălia din regiunea Moscovei, după ce trupele germane din grupul de armate al mareşalului von Bock au străpuns liniile exterioare în sectoarele dela vest şi sud-vest, pe un front larg şi au împins forţele sovietice mult spre est, a intrat acum în faza decisivă.

Timpul, care nu este favorabil în această regiune, n'a stânjenit desvoltarea operaţiunilor germane. In cursul nopţii de 22-23 Octombrie aviaţia germană a bombardat iarăşi obiectivele militare din Moscova şi din împrejurimi.

După o ştire dată de agenţia „Reuter" mareşalul Timocenko, comandantul armatei sovietice din sectorul central, ar fi fost scos din comandă şi înlocuit cu generalul Zhukov.

In celelalte sectoare situaţia este următoarea: In sectorul extrem de nord, trupele finlandeze din Carelia orientală continuă luptele pentru distrugerea unor forţe sovietice încercuite la nord şi nord-vest de Petroskoje.

In sectorul Leningrad, o nouă încercare de a străpunge poziţiile ocupate de germani, la sud şi sud-est de oraş, de către forţele mareşalului Voroşilov a dat greş, ca şi celelalte din cursul ultimelor două săptămâni.

Comandamentul sectorului încercuit a socotit, după experienţele ce le-a făcut până la 22 Octombrie cu organizarea celorlalte atacuri şi contra-atacuri, că poziţiile germane vor fi mai uşor străpunse dacă va îndrepta spre ele câteva coloane blindate, compuse numai din tankuri ultragrele de peste 50 de tone, susţinute şi de artileria de mare calibru. In acest scop el a ales un sector ce le-a crezut vulnerabil. Odată însă ce prima coloană şi-a făcut apariţia în acel sector, ea a fost atacată de forţele blindate germane şi luată sub focul năprasnic al artileriei grele. Până să sosească celelalte coloane blindate sovietice, coloana din avantgardă, suferind pierderi, a fost împinsă într'o regiune învecinată, acoperită de câmpuri de mine. In acea regiune s'au concentrat apoi şi celelalte coloane blindate sovietice, care au fost continuu ţinute sub focul artileriei grele germane. Incadrate în acel spaţiu, tankurile sovietice n'au mai putut scăpa, căci, unele din ele au fost scoase din luptă de obuzele artileriei şi altele, au sărit în aer în timpul înaintării, sau retragerii lor pe terenurile minate de germani.

In sectorul de sud trupele germane şi aliate continuă cu succes operaţiile lor în regiunea Donetului.

LUPTE VIOLENTE IN SECTORUL DE SUD AL FRONTULUI ORIENTAL

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 23. — Examinând situaţia militară, se constată că în sectorul de sud al frontului oriental se desfăşoară lupte violente, la care iau parte ariergărzile bolşevice şi au caracterul unor lupte de urmărire, în cursul cărora trupele germane înaintează pretutindeni.

In sectorul Moscovei, germanii au pătruns adânc în linia de apărare exterioară a oraşului. La această acţiune participă în mod deosebit aviaţia germană, care bombardează atât liniile de comunicaţie care duc spre oraş cât şi oraşul insuş.

Violenţa bombardamentului german e comparată de Londra cu aceea a celor mai puternice bombardamente împotriva capitalei britanice, spunându-se că ea a fost chiar întrecută.

In ce priveşte afirmaţia că Moscova a fost minată spre a fi aruncată în aer la momentul voit, nu se spune încă nimic la Berlin. In orice caz, o asemenea acţiune nelegiuită a bolşevicilor ar năpăstui în primul rând populaţia oraşului, care şi-ar pierde tot avutul şi ar cădea în cea mai neagră mizerie.

❖

Atentatorii dela Nantes n'au fost prinşi până acum, iar la Bordeaux s'a comis un nou atentat împotriva unui militar german.

Până acum, au fost împuşcaţi 50 de ostateci, iar alţi 50 vor fi executaţi dacă atentatorii nu vor fi prinşi până la ora 24.

In ce priveşte alegerea ostaticilor, se declară aci că aceştia sunt luaţi din elementele care s'au dovedit inamice Germaniei luând parte la acţiuni cu caracter amical faţă de Anglia, care au purtat arme în mod ilegal, au răspândit manifeste ilegale etc.

Apelul mareşalului Pétain şi al amiralului Darlan a produs mulţumire aci şi ele sunt relevate fiindcă dovedesc înţelegerea oamenilor de stat francezi pentru măsurile de siguranţă luate.

Din atitudinea Londrei faţă de aceste întâmplări, reese clar, după părerea cercurilor germane, că Anglia nu poate fi străină de ele şi că atentatorii au procedat în interesul acesteia.

❖

Retragerea guvernului irlandez este, după părerea cercurilor politice berlineze, o dovadă că Irlanda nu e mulţumită de ocuparea ei de către englezi şi americani şi că odată cu această ocupaţie a isbucnit neliniştea şi nemulţumirea pe insulă.

❖

Forurile germane autorizate se exprimă despre anumite transporturi de evrei de pe teritoriul Reichului, că e vorba de o măsură în legătură cu economia de război.

Evreii nu sunt duşi în închisori sau în tabere de internare ci întrebuinţaţi la munci de folos obştesc.

MAREŞALUL TIMOCENKO A FOST INLOCUIT

Roma, 23 (Rador). — Mareşalul Timocenco, după cum anunţă o telegramă a agenţiei Reuter, a fost înlocuit.

In adevăr, agenţia britanică de ştiri telegrafice anunţă că generalul Zhukov a fost numit comandant-şef al sectorului central al frontului în care intră regiunea Moscova, în locul mareşalului Timocenco.

Cine va fi succesorul lui Timocenko

Stockholm, 23 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:*

Se află că succesor al mareşalului Timoşenco este pus pe primul plan generalul Gregor Sukov despre care se ştie doar că este ostaş de 25 ani.

Titlul său oficial este: comandantul suprem al forţelor sovietice din sectorul central.

O informaţie londoneze, primită dela Moscova, constată că Stalin a concediat, deci, în clipa în care bătălia pentru cucerirea Moscovei se află în toi, pe tovarăşul său, pe care l-a considerat totdeauna drept cel mai capabil şi cel mai fidel.

Guvernul francez examinează situaţia externă şi internă

Vichy, 23 (Rador). — Amiralul Darlan, plecat alaltă-ieri la Paris, s'a înapoiat Joi la ora 15, la Vichy, unde a prezidat o reuniune interministerială.

La acest consiliu de cabinet au luat parte titularii departamentelor mai importante din guvern.

Au fost examinate diferitele aspecte ale situaţiei externe şi interne.

Pentru ca banii subscrişi la Imprumutul Reintregirii
Să se prefacă în arme şi mijloace de luptă
E nevoe de timp.
Subscrieţi acum — cât e timp!

SOLEMNITATEA DELA CIMITIRUL „PRO PATRIA"

D. ministru von Killinger cu comandanţii germani şi reprezentanţii armatei şi guvernului român, în timpul depunerei coroanelor trimise de Fuehrer, mareşalul Antonescu şi mareşalul von Brauchitsch, pe mormântul maiorului erou Rudolf Zürn, căzut pe frontul român.

(Darea de seamă în corpul ziarului)

LA ODESA INCEPE O VIAŢĂ NOUĂ

După asediu şi nimicirea regimului bolşevic, populaţia respiră uşurată. — Administraţia românească la lucru

IV

de C. ŞOLDAN

Intrarea trupelor noastre victorioase în Odesa a fost primită de populaţia oraşului cu bucurie.

Era firesc acest sentiment după teroarea deslănţuită de comisarii politici ai armatei roşii, care o scotea la muncă forţată pentru ridicarea barricadelor pe străzi şi după lipsurile suferite în timpul asediului.

Populaţia o ducea greu şi înainte de asedierea oraşului. Alimentele dispăruseră dela cooperative. Administraţia se îngrijea mai mult de armată. Sub regimul comunist, comerţul nefiind liber, oamenii n'aveau de unde să se aprovizioneze. După asediu, viaţa a devenit îngrozitoare. Alimentele lipseau cu desăvârşire. Lumea ajunsese să mănânce morcovi cruzi, seminţe de floarea soarelui şi pesmeţi uscaţi. Apă n'aveau, uzina fiind ocupată de trupele noastre. Cantitatea de apă din cele câteva fântâni dela marginea oraşului, era insuficientă. Lumea aştepta ore întregi să poată obţine o oală cu apă, care era rea şi sărată la gust.

La toate aceste neajunsuri se adăuga groaza bombardamentelor aeriene, nopţi întregi lumea fiind nevoită să doarmă prin catacombe.

Protestele populaţiei de a se preda oraşul, nu erau luate în seamă de comisarii politici cari executau cu cruzime pe cei cari murmurau.

Pentru întâmpinarea revoltelor, bolşevicii scoseseră mitralierele pe stradă.

Cucerirea oraşului de diviziile române, a constituit o uşurare pentru populaţie, care aştepta din zi în zi, să scape de sub teroarea în care o ţineau agenţii bolşevici.

Indată după ocuparea oraşului, d. general adjutant Iacobici, comandantul forţelor dela Odesa a dat o ordonanţă ce-a fost afişată pe toate zidurile, arătând că armata română nu va avea atitudine ostilă faţă de populaţia paşnică a oraşului. Actele de terorism şi de sabotaj vor fi însă pedepsite fără cruţare. Populaţia cuminte, care a înţeles acest îndemn şi atitudinea cavalerească a armatei române, se plimbă nesupărată pe străzi, reluându-şi ocupaţiile.

❖

Administraţia românească civilă şi militară s'a aşezat din primul moment la lucru, pentru refacerea gospodăriei oraşului. Se va pune în funcţiune uzina de apă şi se vor lua urgente măsuri pentru organizarea vieţii economice distruse de bolşevici.

Problema iluminatului prezintă unele inconveniente, deoarece uzina electrică a fost aruncată în aer.

Odesa devenind capitala Transnistriei, serviciile guvernământului care funcţionau provizoriu la Tiraspol s'au mutat în oraş, fiind în curs de organizare.

S'au luat măsuri să se deschidă de îndată şcolile primare şi să se dea oraşului ritmul de viaţă nouă sub stăpânirea românească.

❖

Oamenii vor ieşi din intu-

(Continuare în pag. 2-a)

IN PAG. 7:
M. S. REGINA MAMĂ ELENA IN AJUTORUL SPITALELOR ŞI A CELOR IN NEVOIE

RELAŢIILE GERMANO-FRANCEZE SUNT SABOTATE

Berlin, 23 (Rador). — La ministerul de externe al Reichului s'a declarat Joi reprezentanţilor presei străine că declaraţiile făcute de mareşalul Petain şi de amiralul Darlan cu privire la recentele atentate contra unor membri ai armatei germane din Franţa ocupată ţin seamă de punctul de vedere realizat că o armată de ocupaţie nu poate trece sub tăcere astfel de evenimente, mai ales atunci când ele se repetă şi când autorii lor trebue să fie consideraţi ca agenţi ai unor anumite influenţe străine.

Cercurile politice din Berlin citează postul de radio Londra pe unde scurte, care în legătură cu sancţiunile hotărîte de autorităţile germane, declarase că relaţiile germano-franceze au ajuns la un punct mort. In afară de faptul că relaţiile diplomatice între Germania şi Franţa n'au suferit nici o întrerupere, aceleaşi cercuri sunt de părere că această declaraţie a postului de radio Londra trebue să fie interpretată ca o mărturisire a intenţiei de a tulbura şi sabota, prin astfel de acţiuni relaţiile germano-franceze. Autorii atentatelor sunt prin urmare instrumentele unei politici bine definite şi tocmai de acest fapt se ţine seamă la alegerea ostaticilor cari vor trebui să ispăşească asasinatele comise. Sunt aleşi indivizi cari s'au identificat aproape precis în legătură cu crime asemănătoare fie prin portul ilegal de arme, fie că s'au compromis prin distribuire de manifeste sau prin alte acţiuni.

Caracterizând situaţia, cercurile germane competente subliniază că se poate vorbi de complici şi de autori intelectuali, cari au fost compromişi în mai multe rânduri şi cari sunt în legătură cu elemente amestecate în uneltirile politice menite să tulbure relaţiile germano-franceze şi să zădărnicească străduinţele de colaborare europeană.

Post românesc de mitralieră pe străzile Odesei (P. P.)

Efectul unei bombe româneşti asupra unei clădiri din Odesa (P. P.)